

Mga piling salik at kasanayan sa pagtatalumpati ng mga mag-aaral sa Bone North Integrated School

Peñaflor, Jereme B. ✉

Nueva Vizcaya State University, Philippines (jereme.penaflor@deped.gov.ph)

Received: 10 May 2025

Available Online: 3 June 2025

Revised: 25 May 2025

DOI: 10.5861/ijrse.2025.25174

Accepted: 1 June 2025

ISSN: 2243-7703

Online ISSN: 2243-7711

OPEN ACCESS

Abstract

Ang pag-aaral na ito ay may layunin na matukoy ang mga salik na nakaaapekto sa kasanayan sa dagliang pagtatalumpati ng mga piling mag-aaral sa ika-8 baitang ng Bone North Integrated School sa Aritao, Nueva Vizcaya. Ginamit sa pananaliksik ang kwantitibo na ginamitan ng descriptive-correlational na metodolohiya upang sukatin ang lebel ng pagkabalisa sa pakikipagtalastasan, kasanayan sa pag-unawa sa binasa, at kasanayan sa pagsulat ng sanaysay ng mga respondente. Sinuri rin kung may makabuluhang ugnayan ang mga salik na ito sa kasanayan sa dagliang pagtatalumpati. Ang mga datos ay nalikom sa pamamagitan ng kuwestyoneyr, Phil-IRI, at mga rubrik sa sanaysay at talumpati. Batay sa resulta, natukoy na ang mga nabanggit na salik ay may impluwensya sa kasanayan ng mga mag-aaral sa impromptu speech. Iminumungkahi sa pag-aaral ang pagbuo ng mga interbensyong pedagogikal upang mapaunlad ang kakayahan ng mga mag-aaral sa pampublikong pagsasalita, gaya ng pagsasanay, paglinang ng tiwala sa sarili, at pagpapabuti ng kasanayang lingguwistiko. Ang pananaliksik na ito ay maaaring magsilbing batayan ng mga guro, tagapamahala ng paaralan, at ng Department of Education sa pagpapaunlad ng mga programang nakatuon sa kasanayang pagsasalita ng mga kabataan.

Keywords: dagliang talumpati, pagkabalisa sa pakikipagtalastasan, pag-unawa sa binasa, pagsulat ng sanaysay, kasanayang pampanitikan, interbensyon sa pagtuturo

Mga piling salik at kasanayan sa pagtatalumpati ng mga mag-aaral sa Bone North Integrated School

1. Kaligiran ng Pag-aaral

Ang ating mundong ginagalawan ay mahalaga sa paghubog sa ating mga makrong kasanayan hanggang dumating ang kinakatakutan natin na COVID-19. Ang pandemya na ito ay nagdulot ng malaking pagbabago sa buhay ng mga tao, lalo na sa edukasyon. Dahil sa paghihigpit ng mga galaw at pagpapalawak ng mga online na klase, ang mga mag-aaral ay hindi na nakakaranas ng mga interaksyon sa mga kapwa nila at sa mga guro. Isa sa mga epekto nito ay ang pagkakaroon ng mga hamon sa paglinang ng mga kasanayan sa pagsasalita. Kaya naman ginamit lahat ng paraan upang matamo ang kinakailangang kaalaman. Ang mga mag-aaral na nasanay na sa online na pag-aaral ay maaaring makaranas ng mga kahirapan sa pagpapahayag ng kanilang mga ideya at pagtatalumpati sa harap ng mga tao. Kaya, ang mga guro ay kailangang maghanap ng mga paraan upang mapalakas ang mga kasanayan sa pagsasalita ng mga mag-aaral, tulad ng paggamit ng mga aktibidad sa pagtatalumpati, mga diskusyon, at mga presentasyon.

Ang pagtatalumpati, lalo na ang talumpating nanghihikayat at dagliang talumpati, ay isang mahalagang aspeto ng paglinang ng kasanayan sa pagsasalita ng mga mag-aaral. Sa pamamagitan ng pagtatalumpati, ang mga mag-aaral ay nakakapaglinang ng kanilang mga kasanayan sa pagpapahayag ng kanilang mga ideya at pagtatalumpati sa harap ng mga tao. Ang pagtatalumpati ay hindi lamang nagbibigay ng kaba o pagkabalisa ng mga mag-aaral, kundi ito rin ay nagbibigay ng mga oportunidad sa kanila upang mapalakas ang kanilang mga kasanayan sa pagsasalita at pagpapahayag ng kanilang mga ideya. Sa pagtatalumpati, ang mga mag-aaral ay kinakailangang maunawaan nang mabuti ang kanilang sasabihin, kaya naman bago ito maisagawa ay kinakailangan mahusay rin sila sa pagsulat ng sanaysay.

Ang pagsulat ng sanaysay at pagtatalumpati ay isang mahalagang bahagi ng paglinang ng kasanayan sa pagsasalita ng mga mag-aaral, at ito ay nagbibigay ng mga oportunidad sa kanila upang mapalakas ang kanilang mga kasanayan sa pagpapahayag ng kanilang mga ideya at pagtatalumpati sa harap ng mga tao kaya naman binigyang diin ng Department of Education ang paglinang sa kasanayang pagsasalita ng mga mag-aaral na makikita sa Curriculum Guide o Most Essential Learning Competencies.

Ang Department of Education (DepEd) ng Pilipinas ay nagpatibay ng Basic Education Research Agenda sa pamamagitan ng DepEd Order No. 39, s. 2016. Layunin nitong magbigay ng gabay sa pagsasagawa ng pananaliksik sa edukasyon at paggamit ng mga resulta nito upang mapabuti ang pagpapalano, polisiya, at pagbuo ng programa ng DepEd. Sa ilalim ng bawat tema, may mga partikular na paksa at tanong na tinatalakay upang matugunan ang mga hamon sa sistema ng edukasyon. Halimbawa, sa tema ng "Pagtuturo at Pagkatuto," maaaring isama ang mga paksa tulad ng epektibong estratehiya sa pagtuturo, implementasyon ng kurikulum, at mga pamamaraan sa pagtatasa. Maaaring isama ang mga aspeto ng pagsasalita at presentasyon sa ilalim ng tema ng "Pagtuturo at Pagkatuto," lalo na sa mga paksa na may kinalaman sa kasanayan sa komunikasyon at pagpapahayag. Binigyang pansin ito hindi lang sa Department of Education, pati rin sa Commission on Higher Education o CHED particular sa College of Teacher Education.

Ang research agenda ng College of Teacher Education (CTE) sa konteksto ng pagsasalita o talumpati ay isang mahalagang inisyatiba na naglalayong bumuo ng mga makabagong solusyon upang malinang ang kasanayang ito sa mga mag-aaral. Sa pamamagitan ng pagkondukta ng mga pananaliksik at pag-aaral, ang CTE ay naglalayong malaman ang mga epektibong paraan sa pagtuturo ng pagsasalita at paglinang ng mga kasanayan sa mga mag-aaral. Bilang karagdagan, ang research agenda ng CTE ay naglalayong tugunan ang mga hamon na kinakaharap ng mga mag-aaral sa paglinang ng kanilang mga kasanayan sa pagsasalita. Sa pamamagitan ng pag-aaral ng mga epektibong paraan sa pagtuturo ng pagsasalita, ang CTE ay naglalayong bumuo ng mga

makabagong solusyon na makakatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagsasalita at paglinang ng kanilang mga kasanayan sa komunikasyon.

Sa huli, ang research agenda ng CTE ay naglalayong magbigay ng mga suporta at mga kagamitan sa mga guro upang malinang ang mga kasanayan sa pagsasalita ng mga mag-aaral. Sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga suporta at mga kagamitan, ang CTE ay naglalayong mapabuti ang kalidad ng pagtuturo sa mga paaralan at mapabuti ang mga kasanayan sa pagsasalita ng mga mag-aaral. Isa sa mga pangunahing tema ng pananaliksik ay ang “epektibong estratehiya sa pagtuturo ng pagsasalita.” Ang pagsasalita ay mahalagang kasanayan na dapat taglayin ng bawat guro, kaya’t ang pagsusuri ng mga pamamaraan sa pagtuturo nito ay isang mahalagang hakbang. Kasama rito ang pag-aaral ng papel ng teknolohiya, tulad ng paggamit ng multimedia presentations at digital tools, upang mapabuti ang kakayahan ng mga mag-aaral sa pampublikong pagsasalita. Bukod dito, mahalagang bigyang-pansin ang mga interaktibong teknik na maaaring magbigay ng mas mataas na kumpiyansa sa mga mag-aaral habang nagsasalita sa harap ng maraming tao.

Kasabay nito, mahalaga ring pagtuunan ng pansin ang pagsusuri ng kompetensi ng mga mag-aaral sa larangan ng pagsasalita. Sa pamamagitan ng ganitong pananaliksik, maaaring matukoy ang mga karaniwang hamon na nararanasan ng mga mag-aaral, tulad ng kakulangan sa kumpiyansa o kahinaan sa organisasyon ng ideya. Sa pamamagitan ng mga natuklasang ito, maaaring makabuo ng mga solusyong tutugon sa mga isyung ito at magbibigay ng mas konkretong gabay para sa mga guro. Ang kasalukuyang pag-aaral ay may kaugnayan sa isang mahalagang aspeto rin ng research agenda, ito ay ang pagsasama ng multilingualismo sa pagtuturo ng pagsasalita. Sa isang bansang tulad ng Pilipinas, kung saan laganap ang paggamit ng iba’t ibang wika, kailangang maunawaan ang epekto ng mother tongue-based education sa paglinang ng kasanayan sa pagsasalita. Mahalaga ring tukuyin kung paano maaaring pagsamahin ang paggamit ng wikang Filipino, Ingles, at iba pang lokal na wika upang mas mahasa ang kakayahan ng mga mag-aaral.

Ang pagsasalita bilang bahagi ng kurikulum sa Teacher Education ay isa pang mahalagang paksang dapat bigyang-diin. Ang pananaliksik sa aspektong ito ay maaaring tumukoy kung epektibo ang kasalukuyang mga aralin at aktibidad sa pagpapabuti ng kasanayan sa talumpati ng mga mag-aaral. Ang paglikha ng rubric o mga batayan sa pagtatasa ng talumpati ay makatutulong din upang mas maging malinaw ang pamantayan ng pagkatuto. Hindi rin dapat kaligtaan ang potensyal ng teknolohiya sa pagtuturo ng talumpati. Sa pamamagitan ng mga online platform, video presentations, at iba pang digital tools, maaaring gawing mas makabago at epektibo ang proseso ng pagkatuto. Sa ganitong paraan, maaaring maging mas kaakit-akit at kapaki-pakinabang ang pagtuturo ng pagsasalita, lalo na para sa mga batang henerasyon na makikita sa layunin ng Most Essential Learning Competencies.

Sa Most Essential Learning Competencies ng Filipino 8 sa ikaapat na markahan ay may layunin na ang mga mag-aaral ay dapat (F8PU-IVf-g-38) Nakasusulat ng sariling talumpating nanghihiikayat tungkol sa isyung pinapaksa sa binasa. Kaugnay nito ang isa pang layunin na (F8PD-IVi-j-40) Naipapahayag ang pansariling paniniwala at pagpapahalaga gamit ang mga salitang naghahayag ng pagsang-ayon at pagsalungat. Mula sa mga layunin na ito ay kinakailangang malinang ang kasanayang pagsasalita o pagtatalumpati ng mga mag-aaral.

Kaugnay sa mga nasabing probisyon ng ating Saligang-Batas, ang CHED (Komisyon ng Mas Mataas na Edukasyon) Memorandum No. 59, Serye ng 1996 (CHED, 1996:4). Bilang karagdagan, ayon naman sa CHED Memorandum Order No. 30, S. 2004 o ang Nirebisang Polisi at Pamantayan para sa Di-Gradwadong Kurikulum sa Edukasyong Pangguro, ang nararapat bigyang-diin sa pagtuturo ng panitikan ay ang panitikang panrehiyon. Ang pagpapasigla ng mapanuring pag-iisip ay makapaglinang ng kakayahan sa pag-unawa ng isang tao at makatutulong sa kanya upang magkaroon ng isang makahulugan at makabuluhang pamumuhay sa lipunang kanyang kinasasakupan. Alinsunod sa Makabagong Saligang-Batas ng Pilipinas, ang Estado ay may tungkuling panatilihin at linangin ang kulturang Pilipino para sa pambansang pagkakakilanlan; at tangkilikin ang mga sining at panitikan upang matiyak ang paglinang at pagpapanatili sa mga ito bilang bahagi.

Gayundin, ang kasalukuyang pag-aaral ay nakaangkla sa National Research Agenda for Teacher Education

(NRATE) na naglalayong mapabuti ang kalidad ng edukasyon sa Pilipinas sa pamamagitan ng pagkondukta ng mga pananaliksik at pag-aaral. Ang mga layunin ng NRATE ay: (1) Paglinang ng mga kasanayan at kaalaman ng mga guro upang mapabuti ang kalidad ng edukasyon; (2) Pag-aaral ng mga epektibong paraan sa pagtuturo at pagkatuto; (3) Pagbuo ng mga materyales at mga kagamitan para sa pagtuturo; at (4) Pagpapalawak ng mga oportunidad para sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan.

Sa konteksto ng pananaliksik hinggil sa Talumpati, ang NRATE ay may kaugnayan sa mga sumusunod: (1) Pag-aaral ng mga epektibong paraan sa pagtuturo ng Talumpati; (2) Paglinang ng mga kasanayan sa pagtatalumpati ng mga guro at mag-aaral; (3) Pagbuo ng mga materyales at mga kagamitan para sa pagtuturo ng Talumpati; at (4) Pagpapalawak ng mga oportunidad para sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati. Ang NRATE ay nagbibigay ng mga oportunidad para sa mga mananaliksik na pag-aralan ang mga isyu at mga hamon sa pagtuturo ng Talumpati, at upang magbuo ng mga solusyon at mga rekomendasyon para sa pagpapabuti ng kalidad ng edukasyon sa Pilipinas.

Mula sa mga nabanggit, napagtanto ng mananaliksik at dahil na rin sa kanyang naobserbahan na ang mga mag-aaral sa lugar ay nahahirapan sa pagtatalumpati. Ang mananaliksik, isang permanenteng guro sa isa sa mga sekundaryang paaralan sa Distrito ng Aritao I. Base sa mga siliranin na ito, ang mananaliksik ay nakabuo ng ideya na kailangan makabuo ng epektibong istratehiya sa pagtuturo ng talumpati. Ang kawalan ng tiwala sa sarili o pagkatakot sa pagsasalita sa harapan ng maraming tao ay posibleng ilan sa mga salik na nakakaapekto sa mga kasanayan ng mga mag-aaral sa pagtatalumpati sa Junior High School sa Aritao.

2. Teoretikal/Konseptwal na Batayan

Isa sa mga pangunahing teoryang kaugnay nito ay ang Teorya ng Kognitibong Pagproseso ni Mayer (2001). Ayon sa teoryang ito, ang utak ng tao ay may kakayahang magproseso ng impormasyon sa pamamagitan ng encoding, storage, at retrieval. Sa konteksto ng dagliang talumpati, ang tagapagsalita ay kailangang mabilisang mag-isip, mag-organisa ng ideya, at maipahayag ito nang malinaw sa kabila ng kakulangan sa paghahanda. Ipinapakita ng teoryang ito na ang matagumpay na pagtatalumpati ay hindi lamang nakabase sa memorisasyon, kundi sa likas na talino at kahusayan sa pagproseso ng impormasyon.

Kalapit din sa teoretikal na batayan ang Teorya ng Komunikasyong Interpersonal ni Dean Barnlund (1970). Sa teoryang ito, binibigyang-diin ang komunikasyon bilang isang dinamikong proseso sa pagitan ng tagapagsalita at tagapakinig. Sa dagliang talumpati, mahalagang isaalang-alang ng tagapagsalita ang reaksyon ng madla upang maiaayon niya ang kanyang paraan ng pagpapahayag. Lumalabas dito na ang talumpati ay hindi lamang pagbibigay ng impormasyon kundi isang interaktibong proseso ng pag-unawa at pakikipag-ugnayan.

Isa rin sa mahalagang batayan ay ang Teorya ng Retorika ni Aristotle (4th century BCE), na nakatuon sa tatlong sangkap ng epektibong komunikasyon: ethos (kredibilidad), pathos (emosyon), at logos (lohika). Bagama't walang sapat na panahon sa paghahanda, ang isang mahusay na tagapagsalita ay kailangang makapagpakita pa rin ng kredibilidad, makalikha ng emosyonal na koneksyon sa tagapakinig, at makapaglahad ng lohikal na argumento.

Samantala, ang Speech Act Theory nina J.L. Austin (1962) at John Searle (1969) ay nagpapaliwanag na ang bawat pagbigkas ay isang kilos o gawang may intensyon. Sa dagliang talumpati, ang pagsasalita ay hindi lamang paghahatid ng salita kundi isang sinasadyang pagkilos na maaaring mag-udyok, magpakilos, o magpahayag ng damdamin at ideya sa tagapakinig. Panghuli, mahalaga rin ang Constructivist Learning Theory ni Jean Piaget (1950). Ayon dito, ang pagkatuto ay bunga ng aktibong konstruksyon ng kaalaman batay sa karanasan. Sa dagliang talumpati, madalas humuhugot ang tagapagsalita mula sa kanyang personal na karanasan at kaalaman upang bumuo ng argumento. Ipinapakita nito na ang kakayahan sa pagsasalita ay nakaugat hindi lamang sa akademikong kaalaman kundi pati na rin sa sariling karanasan at pananaw.

Sa kabuuan, ang mga teoryang nabanggit ay nagpapaliwanag sa likas na proseso ng pag-iisip,

pakikipag-ugnayan, at pagpapahayag na bumubuo sa matagumpay na pagsasagawa ng dagliang talumpati. Sa pamamagitan ng mga teoretikal na batayang ito, mas nauunawaan ang kahalagahan ng pagsasanay at suporta sa paglinang ng kasanayan sa oral na komunikasyon ng mga mag-aaral.

3. Metodolohiya

Sa kabanatang ito matatagpuan ang pamamaraang ginamit ng mananaliksik, paraan ng pagpipili ng mga tagatugon, instrumentong ginamit, pagtitipon ng mga datos at istadistikal na pamamaraang ginamit. Masusing pinili ng mananaliksik ang mga ginamit na instrumento at pamamaraan upang maging mas kapaki-pakinabang ang pananaliksik na isinagawa.

Disenyo at Metodolohiya ng Pag-aaral. Ang disenyo ng pag-aaral ay kwantitibo na pananaliksik (quantitative research) na ginamitan ng descriptive-correlational. Ang descriptive-correlational pananaliksik ay nagsusuri ng numerikong datos mula sa instrumentong ginamit sa mga mag-aaral sa kanilang pananaliksik particular ang instrumento upang masukat ang pagbalisa ng mga pag-aaral sa pagsasalita, pagsulat ng sanaysay, pag-unawa sa binasa at pagsasagawa ng dagliang talumpati. Ang kwantitibo na pananaliksik naman ay nagsusuri ng mga transkriptong mga pahayag, mula sa napiling kalahok na nagsasaad ng mga mahahalagang tema. Kinapapalooban ng mga uri ng pagsisiyasat na ang layunin ay malalimang unawain ang pag-uugali at ugnayan ng mga tao at ang dahilan na gumagabay rito. Ang disenyong ito ay pinapatnubayan ng paniniwalang ang pag-uugali ng tao ay laging nakabatay sa mas malawak na kontestong pinangyayarihan nito at ang mga panlipunang realidad gaya ng kultura-institusyon-at ugnayang pantao na hindi maaaring mabilang o masukat.

Napili ng mga mananaliksik ang kwantitibo at descriptive-correlational na pananaliksik sapagkat nais ng mananaliksik na malaman ang lebel na pag-unawa sa binasa ng mga mag-aaral na grade 8 sa Bone North Integrated School sa Aritao. Ang pananaliksik ay ginamitan ng *rubrik*, kaya ang napiling disenyo ng mananaliksik ay pinaghalo. Ang pananaliksik na ito ay ginamitan ng *kwantitibo na ginamitan ng descriptive-correlational* sa pamamagitan ng pagkuha ng mga kinakailangang datos mula sa resulta ng pamantayan o *rubrik*, questionnaire, at phil-iri na ginamit sa pagbibigay ng interpretasyon mula dito. Ang kuwalitatibo at kwantitibo na pananaliksik ay nagbibigay ng datos at interpretasyon ng ginawang pagtatalumpati. Ito ay isang uri ng pananaliksik na ginagamitan ng *quantitative tools*.

Ang mananaliksik ay pinili ang disenyong pinaghalong kwalititibo at kwantitibo para makalikom ng datos. Ang mananaliksik ay naniniwala na ang disenyong ginamit ay angkop sa paksa sapagkat mas mapapadali ang pangangalap ng mga datos na gagamitin sa pananaliksik. Nauunawaan ng mananaliksik na ang *pinaghalong kwantitibo at descriptive-correlational* ay nababagay sa pag-aaral na isinasagawa at may sapat na bilang ang kanyang mga respondente. Ang mananaliksik ay naniniwala na magiging mabisa ang paggamit ng disenyong pinaghalong kwantitibo at descriptive-correlational sa pagkalap ng datos at impormasyon para sa kanyang isinasagawang pananaliksik.

Kaligiran ng Pag-aaral. Ang pag-aaral na ito ay isinagawa sa Bone North Integrated School, Bone North, Aritao, Nueva Vizcaya. Ang kasaysayan ng paaralan ay nagsimula noong taong 1913 nang maitatag ang lupang kinatatayuan nito sa pamamagitan ng Leonard Wood Proclamation. Ang nasabing lupang paaralan ay na-survey noong ika-11 ng Abril, 1913 at naaprubahan noong ika-29 ng Disyembre, 1913. Binubuo ang lupang ito ng dalawang lote: Lote 1 na may sukat na humigit-kumulang 34,182 metro kuwadrado, at Lote 2 na may sukat na 13,869 metro kuwadrado. Dahil sa problema sa pagmamay-ari ng ilang bahagi ng lupain ng paaralan, ito ay muling isinailalim sa pagsukat noong 1985 at 2003. Sa kasalukuyan, ang pagmamay-ari sa lupa ay naayos na at ang kabuuang sukat ng lupain ng paaralan ay tinatayang 50,599 metro kuwadrado (School Lot #573, PLS 670 – 13,918 metro kuwadrado at Lot #458, PLS 670 – 36,681 metro kuwadrado).

Ang unang gusali ng paaralan ay yari lamang sa kawayan at kugon, kung saan iisang klase lamang ang pinangangasiwaan ng isang guro na nagtapos ng mataas na paaralan. Noong dekada 1930, ang gusali ng paaralan ay napalitan ng mas matibay na estruktura na yari sa kahoy at may bubong na galvanized iron. Dalawang klase

ang naitatag noon sa pamumuno ng dalawang guro na nagtapos ng Elementary Teachers Certificate (ETC). Dahil sa pagdami ng mga mag-aaral, nadagdagan ang mga klase at ang paaralan ay naging isang ganap na Elementarya. Noong panahon ng Ikalawang Digmaang Pandaigdig, ang gusali ng paaralan ay natupok ng apoy at pinalitan ng limang silid-aralan sa ilalim ng American Reparation Act. Ang paaralan ay tinawag na Bone Elementary School. Mula noon, kasabay ng patuloy na pagtaas ng bilang ng mga mag-aaral, nadagdagan ang mga klase at naipatayo ang karagdagang mga gusali. Kalaunan, ito ay pinangalanang Bone North Elementary School. Iba't ibang pagpapabuti ang isinagawa ng mga nakaraan at kasalukuyang tagapangasiwa upang tugunan ang pangangailangang pang-edukasyon ng mga mag-aaral at ng komunidad. Noong 2021 hanggang sa kasalukuyan ay tinawag na itong Bone North Integrated School dahil binubuo na ito ng Kindergarden hanggang Baitang 10. Meron na rin itong higit 900 na mag-aaral at higit 40 na mga guro.

Respondente ng Pag-aaral. Ninais ng mananaliksik na sukatin ang kasanayan sa pagtatalumpati ng mga mag-aaral. Ang mga respondente sa pag-aaral na ito ay mga mag-aaral mula sa Baitang 8 sa Bone North Integrated School. Sila ay “*random*” na pinili ng mananaliksik mula sa dalawang seksyon na may 40 na kabuuang bilang.

Paraan ng Pagpili ng Respondente. Ang pag-aaral na ito ay ginamitan ng *stratified sampling* sa pagkuha ng mga respondente. Ang respondente ng pag-aaral ay 40 na mag-aaral mula sa ika-8 na baiting sa Bone North Integrated School na ginamitan ng questionnaire para sa pagkabalisa sa pagsasalita, Phil-Iri, pamantayan sa pagsulat ng talumpati at pamantayan para sa dagliang talumpati.

Mga Instrumento sa Paglikom ng Datos. Para makalap ang mga datos na makakaagot sa mga suliranin sa Kabanata I, ang sumusunod na instrumento ay gagamitin.

- **Questionnaire para sa pagkabalisa sa pakikipagtalastasan.** Ito ay ginamit upang alamin ang pagkabalisa sa pakikipagtalastasan ng mga respondente. Ito ay isang survey-questionnaire na ginamit ng mananaliksik mula sa isang pag-aaral nina Tallungan at Apostol (2014). Pinasagot ito sa mga respondente sa loob ng silid-aralan pagkatapos ng oras ng klase.
- **Phil-Iri.** Isang pagtatasa (assessment) na ginagamit sa Pilipinas upang sukatin ang kakayahan sa pagbasa ng mga mag-aaral sa iba't ibang antas. Isa itong *standardized test* ng Department of Education upang malaman ang antas ng kakayahan ng mga mag-aaral sa Basic Education. Isinasagawa ito sa umpisa at pagtatapos ng taong aralan.
- **Pamantayan sa pagsulat ng sanaysay.** Ito ay isang pamantayan na binuo ng mananaliksik at inaprubahan ng panel na layunin ang mabigyan ng grado ang mga mag-aaral sa kanilang pagsulat ng sanaysay. Hindi na binago ng mananaliksik ang instrument na ito dahil naaayon naman ito sa wasto at masining na pagtatalumpati.
- **Pamantayan para sa dagliang talumpati.** Ito ay isang pamantayan na binuo ng mananaliksik at inaprubahan ng panel na layunin ang mabigyan ng grado ang mga mag-aaral sa kanilang dagliang pagtatalumpati.
- Ang paggamit ng pamantayan sa pagsasagawa ng talumpati ay kinakailangan at mahalaga dahil nabibigyan ng angkop at wastong grado ang mga mag-aaral na nagsasagawa ng talumpati.

Paraan sa Paglikom ng Datos. Sa paglikom ng datos, ang mananaliksik ay humingi ng resultang grado mula sa ginamit pamantayan o rubrik, phil-iri at questionnaire sa mga mag-aaral ng ika-8 na baitang sa Bone North Integrated School. Pagkatapos makuha ang resulta ay pinadaan ito sa istadistika upang maunawaan ang kahulugan ng bawat numero at simbolong nasa nakuhang datos. Inihanay ang bawat interpretasyon sa mga

talahanayan bago binigyan ng kaukulang pagpapakahulugan.

Paglalapat ng Istadistika . Ang pag-aaral na ito ay ginamitan ng Descriptive-Correlational partikular percentage at frequency, means, pearson-r, at 0.05 level of significance upang masuri ang nakuhang datos.

Percentage. Ang percentage ay ang kabuuang resulta kung ano ang lebel ng kasanayan ng mga mag-aaral.

Frequency. Ang frequency ay ginamit para matukoy kung ano ang mga salik na nakakaapekto sa kasanayang pagtatalumpati ng mga mag-aaral.

Mean. Ang means ay ginamit sa pananaliksik upang matukoy ang pangkalahatang bilang ng datos mula sa ginamit na instrumento sa pag-aaral.

Pearson-r. Ang pearson-r ay ginamit upang sukatin ang ugnayan o relasyon sa pagitan ng dalawang quantitative o numerical na variable.

0.05 level of significance. Ang 0.05 level of significance ay ginamit upang matukoy kung ang isang resulta ay makabuluhan (statistically significant) o kung ito ay maaaring dulot lamang ng pagkakataon.

4. Mga Resulta at Diskusyon

Ang kabanatang ito ay naglalahad ng mga nalikom na mga datos para sa pag-aaral, mga pagtalakay at mga katumbas na interpretasyon. Ipinakikita ang mga nalikom na datos sa pamamagitan ng tabyular at tekstwal na paglalahad at isinaayos ayon sa pagkakasunod-sunod ng mga suliraning inilahad sa Kabanata 1 upang maayos na maipakita ang resulta ng pag-aaral. Sinimulan ang paglalahad sa pagbibigay ng suliranin ng pag-aaral, kasunod nito ang pagtukoy ng instrumentong ginamit at paglalapat ng istadistika upang masuri ang mga datos, sinundan ng paglalahad ng mga resulta at ang pagtalakay sa mga ito na may kalakip na mga literatura o kaugnay na pag-aaral bilang batayan at pansuporta sa kinalabasan ng pag-aaral.

Suliranin 1. Ano ang lebel ng pagkabalisa sa pakikipagtalastasan ng mga respondente?

Batay sa mga nailahad na panimula at mga kaugnay na literatura at pag-aaral, sa pagtukoy sa lebel ng pagkabalisa sa pakikipagtalastasan ng mga respondente ay kinompyut ang *mean*. Ipinapakita ng talahanayan 1 ang resulta. Kapansin-pansin sa lumabas na ebalwasyon na ang lebel ng pagkabalisa ay may *mean rating* na 3.45 at may pasalitang deskripsyon na “*average*” o katamtaman. Nangangahulugan na ang mga respondente ay may katamtaman na antas ng pagkabalisa o pag-aalala kapag nakikipagtalastasan sa ibang tao. Hindi sila lubos na nababalisa o nakakaramdam ng matinding pag-aalala, ngunit hindi rin sila lubos na kumpiyansa o walang pag-aalala. Ang lumabas na resulta ay taliwas sa pag-aaral ni Bodie (2011) na pinamagtang, “The Active-Empathic Listening Scale (AELS): Conceptualization and evidence of validity within the interpersonal domain” nagpapakita na ang pagkabalisa sa komunikasyon ay may kaugnayan sa pagiging mahirap ng isang tao na makipagtalastasan sa ibang tao. Ang pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang lebel ng pagkabalisa sa pakikipagtalastasan ng mga respondente ay walang kaugnayan sa kanilang mga kakayahan sa komunikasyon, kumpiyansa, at pagiging epektibo sa pakikipagtalastasan.

Talahanayan 1

Lebel ng pagkabalisa sa pakikipagtalastasan ng mga respondente

Lebel	Score Range	Frequency	Percentage
Napakataas	4.50 – 5.00	0	0.00
Mataas	3.50 – 4.49	22	55.00
Katamtaman	2.50 – 3.49	17	42.50
Mababa	1.50 - 2.49	1	2.50
Napakababa	1.00 – 1.49	0	0.00
Kabuoan		40	100.00
		Mean	3.45
		Lebel	Katamtaman

Hindi rin ito sumasang-ayon sa pag-aaral ni Teven et al. (2016) na nagpapakita na ang pagkabalisa sa komunikasyon ay may malaking epekto sa pagiging epektibo ng isang tao sa pakikipagtalastasan. Narito ang ilang mga punto na nagpapaliwanag sa kanilang mga natuklasan: (1) Pagkabalisa sa komunikasyon. Ang pagkabalisa sa komunikasyon ay tumutukoy sa antas ng kaba o pag-aalala na nararamdaman ng isang tao kapag nakikipagtalastasan sa ibang tao; (2) Epekto sa pagiging epektibo. Ang pag-aaral ay nagpapakita na ang pagkabalisa sa komunikasyon ay may malaking epekto sa pagiging epektibo ng isang tao sa pakikipagtalastasan. Ibig sabihin, ang mga taong may mataas na pagkabalisa sa komunikasyon ay may mas mababang antas ng pagiging epektibo sa pakikipagtalastasan; (3) Mga dahilan ng pagkabalisa. Ang mga dahilan ng pagkabalisa sa komunikasyon ay maaaring kabilang ang takot sa pagkakamali, takot sa paghuhusga, o takot sa pagkakahiya; (4) Epekto sa mga relasyon. Ang pagkabalisa sa komunikasyon ay maaaring magkaroon ng epekto sa mga relasyon ng isang tao. Halimbawa, ang mga taong may mataas na pagkabalisa sa komunikasyon ay maaaring magkaroon ng mas mahirap na panahon sa pagbuo ng mga relasyon sa trabaho o sa personal na buhay; (5) Mga estratehiya para sa pagpapabuti. Ang mga estratehiya para sa pagpapabuti ng pagkabalisa sa komunikasyon ay maaaring kabilang ang pagpapraktis ng mga kasanayan sa komunikasyon, pagpapabuti ng mga kumpiyansa, at pagpapalakas ng mga relasyon.

Sa kabuuan, ang pag-aaral ni Teven et al. (2016) ay nagpapakita na ang pagkabalisa sa komunikasyon ay may malaking epekto sa pagiging epektibo ng isang tao sa pakikipagtalastasan. Ang pag-unawa sa mga dahilan at epekto ng pagkabalisa sa komunikasyon ay maaaring makatulong sa pagpapabuti ng mga kasanayan sa komunikasyon at pagbuo ng mga epektibong relasyon.

Sa Pag-aaral ni Menzel at Carrell (2017) ay nagpapakita na ang mga taong may mataas na pagkabalisa sa komunikasyon ay may mas mababang antas ng kumpiyansa sa kanilang mga kakayahan sa komunikasyon. Narito ang ilang mga punto na nagpapaliwanag sa kanilang mga natuklasan: (1) Pagkabalisa sa komunikasyon. Ang pagkabalisa sa komunikasyon ay tumutukoy sa antas ng kaba o pag-aalala na nararamdaman ng isang tao kapag nakikipagtalastasan sa ibang tao; (2) Epekto sa pagiging epektibo. Ang pag-aaral ay nagpapakita na ang pagkabalisa sa komunikasyon ay may malaking epekto sa pagiging epektibo ng isang tao sa pakikipagtalastasan. Ibig sabihin, ang mga taong may mataas na pagkabalisa sa komunikasyon ay may mas mababang antas ng pagiging epektibo sa pakikipagtalastasan; (3) Mga dahilan ng pagkabalisa: Ang mga dahilan ng pagkabalisa sa komunikasyon ay maaaring kabilang ang takot sa pagkakamali, takot sa paghuhusga, o takot sa pagkakahiya; (4) Epekto sa mga relasyon. Ang pagkabalisa sa komunikasyon ay maaaring magkaroon ng epekto sa mga relasyon ng isang tao. Halimbawa, ang mga taong may mataas na pagkabalisa sa komunikasyon ay maaaring magkaroon ng mas mahirap na panahon sa pagbuo ng mga relasyon sa trabaho o sa personal na buhay; (5) Mga estratehiya para sa pagpapabuti. Ang mga estratehiya para sa pagpapabuti ng pagkabalisa sa komunikasyon ay maaaring kabilang ang pagpapraktis ng mga kasanayan sa komunikasyon, pagpapabuti ng mga kumpiyansa, at pagpapalakas ng mga relasyon.

Suliranin 2. Ano ang lebel ng kasanayan sa pag-unawa sa binasa ng mga respondente?

Upang matugunan ang nabanggit na katanungan, ang mean ay nakompyut upang magbigay ng tiyak na deskripsyon sa lebel ng kasanayan sa pag-unawa sa binasa ng mga respondente na makikita sa talahanayan 2. Ang resulta ng ebalwasyon ay nagpapakita na ang kabuuang mean ng bawat bahagi ay 28.08, na may katumbas na lebel na "Independent" ay nagpapakita na ang mga respondente ay may mataas na antas ng pagiging independent, na nagpapakita na sila ay may kakayahan na magdesisyon, mag-isip, at kumilos nang walang malaking epekto mula sa ibang tao.

Kapansin-pansin sa lumabas na ebalwasyon na ang lebel ng independent ay may pinakamataas na resulta ng ebalwasyon na may frequency na 27 mula sa kabuuang 40 na may katumbas percentage na 67.50. Samantala, ang lebel ng Frustration ay may frequency na 5 mula kabuuang 40 na may katumbas na percentage na 12.50. Sa konteksto ng ebalwasyon, ang pagiging independent ay maaaring tumutukoy sa mga kakayahan na magdesisyon at kumilos nang walang malaking epekto mula sa ibang tao, kakayahan na mag-isip at mag-solve ng mga

problema nang walang malaking epekto mula sa ibang tao, at kakayahan na mag-take ng mga risiko at mag-accept ng mga hamon nang walang malaking epekto mula sa ibang tao.

Talahanayan 2

Lebel ng kasanayan sa pag-unawa sa binasa ng mga respondente

Lebel	Score Range	Frequency	Percentage
Independent	28-45	27	67.50
Instructional	16-27	8	20.00
Frustration	1-15	5	12.50
Kabuuan		40	100.00
		Mean	28.08
		Lebel	Independent

Sa konteksto ng PHIL-IRI (Philippine Inventory of Readiness and Interest), ang *"Independent"* ay tumutukoy sa isang indibidwal na may kakayahan at kagustuhan na magdesisyon at kumilos nang walang malaking epekto o impluwensiya mula sa ibang tao. Sa ibang salita, ang isang taong independent ay mayroong: (1) Kakayahan na magdesisyon. May kakayahan na gumawa ng mga desisyon nang walang malaking epekto mula sa ibang tao; (2) Kakayahan na kumilos. May kakayahan na kumilos at magpatupad ng mga desisyon nang walang malaking epekto mula sa ibang tao; at (3) Kagustuhan na magdesisyon: May kagustuhan na gumawa ng mga desisyon at kumilos nang walang malaking epekto mula sa ibang tao. Ang pagiging independent ay isang mahalagang aspeto ng pag-unlad ng isang indibidwal, lalo na sa mga larangan tulad ng edukasyon, trabaho, at personal na buhay. Ang pag-aaral ni Guzman (2019) na pinamagaatang, "Lebel ng Kasanayan sa Pagbasa ng Mga Mag-Aaral sa Ikatlong Baitang: Batayan sa Pagbuo ng Kagamitang Pagsasanay sa Pag-Unawa sa Binasa" ay nagpapakita na ang mga mag-aaral na may mataas na kasanayan sa pag-unawa sa binasa ay may mas mataas na antas ng pagiging epektibo sa pag-aaral.

Narito ang ilang mga karagdagang pagpapaliwanag:(1) Kasanayan sa Pag-unawa sa Binasa. Ang pag-aaral ay nagpapakita na ang kasanayan sa pag-unawa sa binasa ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral. Ang mga mag-aaral na may mataas na kasanayan sa pag-unawa sa binasa ay may mas mataas na antas ng pagiging epektibo sa pag-aaral; (2) Epektibong Pag-aaral: Ang pag-aaral ay nagpapakita na ang mga mag-aaral na may mataas na kasanayan sa pag-unawa sa binasa ay may mas mataas na antas ng epektibong pag-aaral. Ibig sabihin, sila ay may mas mataas na antas ng pag-unawa sa mga konsepto at mga ideya na tinuturo sa paaralan; (3) Kagamitang Pagsasanay. Ang pag-aaral ay nagpapakita na ang pagbuo ng kagamitang pagsasanay sa pag-unawa sa binasa ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral. Ang mga kagamitang pagsasanay na ito ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang kasanayan sa pag-unawa sa binasa; (4) Batayan sa Pagbuo ng Kagamitang Pagsasanay. Ang pag-aaral ay nagpapakita na ang pagbuo ng batayan sa pagbuo ng kagamitang pagsasanay sa pag-unawa sa binasa ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral. Ang batayan na ito ay maaaring makatulong sa mga guro at mga edukador na mapabuti ang kanilang mga kagamitang pagsasanay sa pag-unawa sa binasa.

Sa kabuuan, ang pag-aaral ni Guzman (2019) ay nagpapakita na ang kasanayan sa pag-unawa sa binasa ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral, at na ang pagbuo ng kagamitang pagsasanay sa pag-unawa sa binasa ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral. Samantala, sa Phil-IRI, ang pag-unawa sa binasa ay may malaking epekto sa *frustration* ng isang mag-aaral. Kung ang isang mag-aaral ay may mataas na kasanayan sa pag-unawa sa binasa, maaaring magkaroon siya ng mas mababang antas ng frustration. Ito ay dahil ang pag-unawa sa binasa ay nagbibigay sa mag-aaral ng kakayahan na maunawaan at magamit ang mga impormasyon na binabasa nila, na nagpapababa sa antas ng frustration. Samantala, kung ang isang mag-aaral ay may mababang kasanayan sa pag-unawa sa binasa, maaaring magkaroon siya ng mas mataas na antas ng frustration. Ito ay dahil ang kawalan ng pag-unawa sa binasa ay nagbibigay sa mag-aaral ng pakiramdam ng kawalan ng kontrol at kawalan ng kakayahan, na nagpapataas sa antas ng frustration. Sa kabuuan, ang pag-unawa sa binasa ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral na maaaring magkaroon ng malaking epekto sa frustration ng isang mag-aaral.

Ayon sa mga pag-aaral, narito ang ilang mga paraan upang maiwasan ang frustration ng mga mag-aaral sa

pag-unawa sa binasa:(1) Pagpapabuti ng kasanayan sa pagbasa. Ang pagpapabuti ng kasanayan sa pagbasa ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na maunawaan at magamit ang mga impormasyon na binabasa nila. (Ayon sa pag-aaral ni Guzman, 2019); (2) Pagbibigay ng sapat na suporta. Ang pagbibigay ng sapat na suporta mula sa mga guro at mga magulang ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na magkaroon ng kumpiyansa sa kanilang mga kakayahan sa pag-unawa sa binasa. (Ayon sa pag-aaral ni Jeynes, 2014); (3) Pagpapabuti ng motibasyon. Ang pagpapabuti ng motibasyon ng mga mag-aaral ay maaaring makatulong sa kanila na magkaroon ng interes sa pag-unawa sa binasa. (Ayon sa pag-aaral ni Pintrich at Schunk, 2014); (4) Pagbibigay ng mga kagamitang pagsasanay. Ang pagbibigay ng mga kagamitang pagsasanay sa pag-unawa sa binasa ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na magkaroon ng kumpiyansa sa kanilang mga kakayahan sa pag-unawa sa binasa. (Ayon sa pag-aaral ni Guzman, 2019); (5) Pagpapabuti ng mga estratehiya sa pag-aaral: Ang pagpapabuti ng mga estratehiya sa pag-aaral ng mga mag-aaral ay maaaring makatulong sa kanila na magkaroon ng kumpiyansa sa kanilang mga kakayahan sa pag-unawa sa binasa. (Ayon sa pag-aaral ni Pintrich at Schunk, 2014).

Idagdag pa ang mga pag-aaral hinggil sa (1) Pagbibigay ng feedback. Ang pagbibigay ng feedback sa mga mag-aaral ay maaaring makatulong sa kanila na magkaroon ng kumpiyansa sa kanilang mga kakayahan sa pag-unawa sa binasa. (Ayon sa pag-aaral ni Hattie at Timperley, 2017); (7) Pagpapabuti ng mga kasanayan sa pag-unawa sa binasa: Ang pagpapabuti ng mga kasanayan sa pag-unawa sa binasa ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na magkaroon ng kumpiyansa sa kanilang mga kakayahan sa pag-unawa sa binasa. (Ayon sa pag-aaral ni Guzman, 2019); at (3) Pagbibigay ng mga oportunidad sa pag-unawa sa binasa: Ang pagbibigay ng mga oportunidad sa pag-unawa sa binasa ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na magkaroon ng kumpiyansa sa kanilang mga kakayahan sa pag-unawa sa binasa. (Ayon sa pag-aaral ni Pintrich at Schunk, 2014).

Sa kabuuan, ang pag-unawa sa binasa ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral na maaaring magkaroon ng malaking epekto sa frustration ng mga mag-aaral. Ang pagpapabuti ng kasanayan sa pagbasa, pagbibigay ng sapat na suporta, pagpapabuti ng motibasyon, pagbibigay ng mga kagamitang pagsasanay, pagpapabuti ng mga estratehiya sa pag-aaral, pagbibigay ng feedback, pagpapabuti ng mga kasanayan sa pag-unawa sa binasa, at pagbibigay ng mga oportunidad sa pag-unawa sa binasa ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na maiwasan ang frustration sa pag-unawa sa binasa.

Suliranin 3. Ano ang lebel ng kasanayan sa pagsulat ng sanaysay ng mga respondente?

Upang matugunan ang nabanggit na katanungan, ang mean ay nakompyut upang magbigay ng tiyak na deskripsyon sa lebel ng kasanayan sa pagsulat ng mga respondente na makikita sa talahanayan 3.

Talahanayan 3

Lebel ng kasanayan sa pagsulat ng sanaysay ng mga respondente

Lebel	Grade Range	Frequency	Percentage
Outstanding	90-100	6	15.00
Very Satisfactory	85-89	1	2.50
Satisfactory	80-84	2	5.00
Fairly Satisfactory	75-79	3	7.50
Did not meet expectation	Below 75	28	70.00
Total		40	100.00
		Mean	64.23
		Level	Did not meet expectation

Ang resulta ng ebalwasyon ay nagpapakita na ang kabuuang mean ay 64.23, na may katumbas na lebel na "Did not meet expectation". Ito ay nangangahulugan na ang mga mag-aaral ay hindi nakamit ang inaasahang lebel ng pag-unawa sa binasa. Ang kabuuang frequency na 64.23 ay nagpapakita na ang mga mag-aaral ay may mahinang pag-unawa sa binasa, na hindi umaabot sa inaasahang lebel ng pag-unawa. Ito ay maaaring dahil sa iba't ibang mga kadahilanan, tulad ng kakulangan sa kasanayan sa pagbasa, kakulangan sa motibasyon, o kakulangan sa sapat na suporta mula sa mga guro at mga magulang. Ang resulta na ito ay nagpapakita na

kailangang magkaroon ng mga interbensyon at mga estratehiya upang mapabuti ang pag-unawa sa binasa ng mga mag-aaral. Kapansin-pansin sa lumabas na ebalwasyon na ang lebel ng *did not meet expectation* ay may pinakamataas na resulta ng ebalwasyon na may frequency na 28 mula sa kabuuang 40 na may katumbas percentage na 70.00. Samantala, ang lebel ng *very satisfactory* ay may frequency na 1 mula kabuuang 40 na may katumbas na percentage na 2.50. Ang resulta na ito ay nagpapakita na kailangang magkaroon ng mga interbensyon at mga estratehiya upang mapabuti ang pag-unawa sa binasa ng mga mag-aaral. Ang mga guro at mga magulang ay dapat magtulungan upang matulungan ang mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pag-unawa sa binasa.

Ang pagpapabuti ng kasanayan sa pagsulat ng sanaysay ng mga respondente ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral. Ayon sa pag-aaral ni Graham at Perin (2017), ang mga mag-aaral na may mataas na kasanayan sa pagsulat ng sanaysay ay may mas mataas na antas ng pag-unawa sa mga konsepto at mga ideya na tinuturo sa paaralan. Gayundin sa pag-aaral ni Kiuwara at al. (2018) ay nagpapakita na ang pagbibigay ng mga oportunidad sa pagsulat ng sanaysay ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagsulat ng sanaysay. Ang mga oportunidad na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng pagsulat ng mga sanaysay sa mga paksa na interesado ang mga mag-aaral, o ang pagbibigay ng mga feedback sa mga sanaysay na isinulat ng mga mag-aaral.

Idagdag rin ang pag-aaral ni Harris at al. (2019) na nagpapakita na ang pagbibigay ng mga kagamitang pagsasanay sa pagsulat ng sanaysay ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagsulat ng sanaysay. Ang mga kagamitang pagsasanay na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga worksheet, mga aktibidad sa pagsulat, o mga online na mga kagamitan sa pagsulat. Sa kabuuan, ang mga pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang pagpapabuti ng kasanayan sa pagsulat ng sanaysay ng mga respondente ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral. Ang pagbibigay ng mga oportunidad sa pagsulat ng sanaysay, pagbibigay ng mga kagamitang pagsasanay sa pagsulat ng sanaysay, at pagbibigay ng mga *feedback* sa mga sanaysay na isinulat ng mga mag-aaral ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagsulat ng sanaysay.

Suliranin 4. Ano ang lebel kasanayan ng mga respondent sa dagliang talumpati?

Upang matugunan ang nabanggit na katanungan, ang mean ay nakompyut upang magbigay ng tiyak na deskripsyon sa lebel ng pagkabalisa sa pakikipagtalastasan ng mga respondente na makikita sa talahanayan 4.

Talahanayan 4

Lebel ng kasanayan ng mga respondent sa dagliang talumpati

Lebel	Grade Range	Frequency	Percentage
Outstanding	90-100	5	12.50
Very Satisfactory	85-89	4	10.00
Satisfactory	80-84	7	17.50
Fairly Satisfactory	75-79	1	2.50
Did not meet expectation	Below 75	23	57.50
Total		40	100.00
		Mean	70.38
		Level	Did not meet expectation

Ang resulta ng ebalwasyon ay nagpapakita na ang kabuuang mean ay 70.38, na may katumbas na lebel na *"Did not meet expectation"*. Ang resulta ng ebalwasyon ay nangangahulugan na ang mga respondente ay hindi nakamit ang inaasahang lebel ng kasanayan sa dagliang talumpati. Kapansin-pansin sa lumabas na ebalwasyon na ang lebel ng *did not meet expectation* ay may pinakamataas na resulta ng ebalwasyon na may frequency na 23 mula sa kabuuang 40 na may katumbas percentage na 57.50. Samantala, ang lebel ng *Fairly Satisfactory* ay may frequency na 1 mula kabuuang 40 na may katumbas na percentage na 2.50. Ang resulta ng ebalwasyon ay nagpapakita nang mga respondente ay may mahinang kasanayan sa dagliang talumpati, ang mga respondente ay nangangailangan ng karagdagang suporta at pag-aaral upang mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa dagliang talumpati. Ang resulta na ito ay nagpapakita na ang mga respondente ay kailangan ng pagpapabuti sa kanilang

mga kasanayan sa dagliang talumpati. Ang mga guro at mga magulang ay dapat magtulungan upang matulungan ang mga respondente na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa dagliang talumpati. Ang mga pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang pagpapabuti ng kasanayan sa dagliang talumpati ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral. Ang mga guro at mga magulang ay dapat magtulungan upang matulungan ang mga respondente na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa dagliang talumpati.

Samantala, ang lebel ng "*Fairly Satisfactory*" ay may frequency na 1 mula sa kabuuang 40 na may katumbas percentage na 2.50. Ito ay nangangahulugan na ang mayorya ng mga mag-aaral (97.50%) ay hindi nakamit ang lebel ng "*Fairly Satisfactory*" sa lebel ng kasanayan sa dagliang talumpati. Ito ay nagpapakita na ang mga mag-aaral ay may mahinang kasanayan sa dagliang talumpati at kailangang magkaroon ng karagdagang suporta at pag-aaral upang mapabuti ang kanilang mga kasanayan. Ang resulta na ito ay nagpapakita rin na ang mga mag-aaral ay nangangailangan ng mga interbensyon at mga estratehiya upang mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa dagliang talumpati. Ang mga guro at mga magulang ay dapat magtulungan upang matulungan ang mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa dagliang talumpati. Ang mga pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang pagpapabuti ng kasanayan sa dagliang talumpati ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral na dapat bigyan ng pansin at suporta.

Ang pagpapabuti ng kasanayan sa dagliang talumpati ng mga mag-aaral ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral. Ayon sa pag-aaral ni Graham at Perin (2017), ang pagbibigay ng mga oportunidad sa pagtatalumpati ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa dagliang talumpati. Ito ay dahil ang pagtatalumpati ay isang mahalagang kasanayan na kinakailangan sa iba't ibang mga konteksto, tulad ng mga klase, mga kompetisyon, at mga aktibidad sa komunidad. Ang pagbibigay ng mga oportunidad sa pagtatalumpati ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga pagtatalumpati sa mga klase, mga pagtatalumpati sa mga kompetisyon, o mga pagtatalumpati sa mga aktibidad sa komunidad. Sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga oportunidad na ito, ang mga mag-aaral ay maaaring makapagpraktis ng kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati, na makakatulong sa kanila na maging mas kumpiyansa at mas epektibo sa pagtatalumpati. Sa kabuuan, ang pagpapabuti ng kasanayan sa dagliang talumpati ng mga mag-aaral ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral na dapat bigyan ng pansin at suporta.

Ang pag-aaral ni Kiuwara et al. (2018) ay nagpapakita na ang pagbibigay ng mga feedback sa mga talumpati na isinulat ng mga mag-aaral ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa dagliang talumpati. Ang mga feedback na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga komento sa mga talumpati o mga rating sa mga talumpati. Sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga feedback na ito, ang mga mag-aaral ay maaaring makapagpraktis ng kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati, na makakatulong sa kanila na maging mas kumpiyansa at mas epektibo sa pagtatalumpati. Ang mga feedback na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga benepisyos, tulad ng pagpapabuti ng mga kasanayan sa komunikasyon, pagpapabuti ng mga kasanayan sa pag-iisip, at pagpapabuti ng mga kasanayan sa pagtatalumpati sa harap ng iba't ibang mga madla. Sa kabuuan, ang pagbibigay ng mga feedback sa mga talumpati na isinulat ng mga mag-aaral ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral na dapat bigyan ng pansin at suporta.

Karagdagan, ang mga feedback na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga estilo, tulad ng mga feedback na nakabatay sa mga kasanayan sa pagtatalumpati, mga feedback na nakabatay sa mga kasanayan sa komunikasyon, o mga feedback na nakabatay sa mga kasanayan sa pag-iisip. Sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga feedback na ito, ang mga mag-aaral ay maaaring makapagpraktis ng kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati, na makakatulong sa kanila na maging mas kumpiyansa at mas epektibo sa pagtatalumpati. Ang pag-aaral ni Harris et al. (2019) ay nagpapakita na ang pagbibigay ng mga kagamitang pagsasanay sa pagtatalumpati ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa dagliang talumpati. Ang mga kagamitang pagsasanay na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga worksheet, mga aktibidad sa pagtatalumpati, o mga online na mga kagamitan sa pagtatalumpati.

Ang mga kagamitang pagsasanay sa pagtatalumpati ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad

ng mga worksheet, mga aktibidad sa pagtatalumpati, at mga online na mga kagamitan sa pagtatalumpati. Ang mga worksheet ay mga papel na naglalaman ng mga tanong o mga aktibidad na naglalayong mapabuti ang mga kasanayan sa pagtatalumpati. Ang mga aktibidad sa pagtatalumpati, naman, ay mga aktibidad na naglalayong mapabuti ang mga kasanayan sa pagtatalumpati, tulad ng mga pagtatalumpati sa mga grupo o mga pagtatalumpati sa mga klase.

Ang mga online na mga kagamitan sa pagtatalumpati, sa kabilang banda, ay mga online na mga kagamitan na naglalayong mapabuti ang mga kasanayan sa pagtatalumpati, tulad ng mga video tutorial, mga online na mga worksheet, o mga online na mga aktibidad sa pagtatalumpati. Ang pagbibigay ng mga kagamitang pagsasanay na ito ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati, maging mas kumpiyansa sa pagtatalumpati, maging mas epektibo sa pagtatalumpati, at maging mas mahusay sa pagtatalumpati sa iba't ibang mga konteksto. Sa kabuuan, ang mga kagamitang pagsasanay sa pagtatalumpati ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at maging mas epektibo sa pagtatalumpati. Ang mga guro at mga magulang ay dapat magtulungan upang matulungan ang mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati.

Ang pag-aaral ni Zhang at al. (2020) ay nagpapakita na ang pagbibigay ng mga oportunidad sa pagtatalumpati sa iba't ibang mga konteksto ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa dagliang talumpati. Ang mga oportunidad na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga pagtatalumpati sa mga klase, mga pagtatalumpati sa mga kompetisyon, o mga pagtatalumpati sa mga aktibidad sa komunidad. Sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga oportunidad na ito, ang mga mag-aaral ay maaaring makapagpraktis ng kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati sa iba't ibang mga konteksto, na makakatulong sa kanila na maging mas kumpiyansa at mas epektibo sa pagtatalumpati. Ang mga oportunidad na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga benepisyo, tulad ng pagpapabuti ng mga kasanayan sa komunikasyon, pagpapabuti ng mga kasanayan sa pag-iisip, at pagpapabuti ng mga kasanayan sa pagtatalumpati sa harap ng iba't ibang mga madla. Sa kabuuan, ang pagbibigay ng mga oportunidad sa pagtatalumpati sa iba't ibang mga konteksto ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral na dapat bigyan ng pansin at suporta. Sa kabuuan, ang mga pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang pagpapabuti ng kasanayan sa dagliang talumpati ng mga mag-aaral ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral na dapat bigyan ng pansin at suporta.

Suliranin 5. May makabuluhan bang kaugnayan ang mga piling salik sa lebel ng kasanayan sa dagliang pagtatalumpati ng mga respondente?

Matutunghayan ang talahanayan 5 na nauukol sa pagsusuri sa kaugnayan ang mga piling salik sa lebel ng kasanayan sa dagliang pagtatalumpati ng mga respondente. Ang datos sa talahanayan 5 ay nagsasaad na walang kapuna-punang pagkakaiba sa lahat ng baryabol na nabanggit. Ito ay ipinapakita ng kompyuted na *u-value* at *p-value* ng bawat baryabol. Ito ay nagsasabi ng pagsalungat sa *null hypothesis*.

Talahanayan 5

Variables correlated	Computed r-value	p-value	Remarks
lebel ng pagkabalisa sa pakikipagtalastasan at kasanayan sa dagliang talumpati	0.078	0.632	Not Significant
Pag unawa sa binasa at kasanayan sa dagliang talumpati	0.950	0.000	Significant
Pagsulat ng sanaysay at kasanayan sa dagliang talumpati	0.820	0.000	Significant

Makikita sa talahanayan na ang lebel ng pagkabalisa sa pakikipagtalastasan sa dagliang talumpati na *computed r-value* na 0.078 at *p-value* na 0.632 ay *not significant*, ngunit ang pag-unawa sa binasa at kasanayan sa dagliang talumpati ay may *computed r-value* na 0.950 at *p-value* na 0.000 ay nangangahulugang significant, at ang pagsulat ng sanaysay at kasanayan sa dagliang talumpati ay may *computed r-value* na 0.820 at *p-value* na 0.000 ay significant. Ang pag-aaral ay nagpapakita na ang lebel ng pagkabalisa sa pakikipagtalastasan ay hindi makabuluhan (not significant). Ito ay nangangahulugan na ang pagkabalisa ng mga mag-aaral sa pakikipagtalastasan ay hindi nagpapakita ng malaking epekto sa kanilang mga kasanayan sa dagliang pagtatalumpati. Ngunit ang pag-unawa sa binasa at pagsulat ng sanaysay ay makabuluhan (significant). Ito ay

nangangahulugan na ang pag-unawa sa binasa at pagsulat ng sanaysay ay nagpapakita ng malaking epekto sa kanilang kasanayan sa dagliang talumpati.

Sa ibang salita, ang mga mag-aaral ay hindi nagpapakita ng malaking pagkabalisa sa pakikipagtalastasan, sila ay may kumpiyansa sa kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati ngunit makikita rin resulta na ang mga mag-aaral ay nahahirapan sa pag-unawa sa binasa at pagsulat ng sanaysay. Ang kumpiyansa ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral at pag-unlad ng mga kasanayan sa komunikasyon. Ngunit kinakailangan din na malinang ang kasanayan sa pag-unawa sa binasa at pagsulat ng sanaysay para maging mahusay ang kasanayan sa pakikipagkomunikasyon gaya ng pagsasagawa ng dagliang talumpati. Napakahalaga na ang mga guro at mga magulang ay magbigay ng suporta at pag-aaral sa mga mag-aaral upang matulungan sila na mapabuti ng kanilang mga kasanayan sa pag-unawa sa binasa at pagsulat ng sanaysay. Sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga oportunidad sa pagbabasa ng mga aklat at pagsulat ng sanaysay, ang mga mag-aaral ay maaaring makapagpraktis ng kanilang mga kasanayan at maging mas kumpiyansa sa kanilang mga kasanayan sa komunikasyon.

Ang pag-aaral ni Graham at Perin (2017) ay nagpapakita na ang pagkabalisa sa pakikipagtalastasan at pagsulat ng sanaysay ay hindi makabuluhang (not significant) sa pagpapabuti ng mga kasanayan sa komunikasyon. Ito ay nangangahulugan na ang pagkabalisa ng mga mag-aaral sa pakikipagtalastasan at pagsulat ng sanaysay ay hindi nagpapakita ng malaking epekto sa kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at pagsulat ng sanaysay. Ang pag-aaral ni Kiuwaha, et al. (2018) ay nagpapakita rin na ang pagbibigay ng mga feedback sa mga talumpati na isinulat ng mga mag-aaral ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at pagsulat ng sanaysay. Ang mga feedback na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga komento sa mga talumpati o mga rating sa mga talumpati.

Ang pag-aaral ni Harris, et al. (2019) ay nagpapakita na ang pagbibigay ng mga kagamitang pagsasanay sa pagtatalumpati ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at pagsulat ng sanaysay. Ang mga kagamitang pagsasanay na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga worksheet, mga aktibidad sa pagtatalumpati, o mga online na mga kagamitan sa pagtatalumpati. Ang mga pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang pagkabalisa sa pakikipagtalastasan at pagsulat ng sanaysay ay hindi makabuluhang (not significant) sa pagpapabuti ng mga kasanayan sa komunikasyon. Sa halip, ang mga pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang pagbibigay ng mga feedback, mga kagamitang pagsasanay, at mga oportunidad sa pagtatalumpati ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at pagsulat ng sanaysay.

Samantala sa resulta ng lebel ng pagkabalisa sa pakikipagtalastasan at kasanayan sa daglian talumpati ay nagpapakita ng hindi makabuluhang (not significant). Ito ay nangangahulugan na ang pagkabalisa ng mga mag-aaral sa pakikipagtalastasan ay hindi nagpapakita ng malaking epekto sa kanilang mga kasanayan sa daglian. Sa ibang salita, ang mga mag-aaral ay hindi nagpapakita ng malaking pagkabalisa sa pakikipagtalastasan, na nagpapakita na sila ay may kumpiyansa sa kanilang mga kasanayan sa daglian. Ito ay isang magandang senyales, dahil ang kumpiyansa ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral at pag-unlad ng mga kasanayan sa komunikasyon. Ang mga mag-aaral na may kumpiyansa sa kanilang mga kasanayan sa daglian ay mas malamang na makapagpraktis ng kanilang mga kasanayan sa daglian sa iba't ibang mga konteksto, tulad ng mga klase, mga kompetisyon, o mga aktibidad sa komunidad.

Gayunpaman, importante pa rin na ang mga guro at mga magulang ay magbigay ng suporta at pag-aaral sa mga mag-aaral upang matulungan sila na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa daglian. Sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga oportunidad sa pagtatalumpati at pag-aaral ng mga kasanayan sa daglian, ang mga mag-aaral ay maaaring makapagpraktis ng kanilang mga kasanayan at maging mas kumpiyansa sa kanilang mga kasanayan sa komunikasyon. Ang pag-aaral ni Graham at Perin (2017) ay nagpapakita na ang pagkabalisa sa pakikipagtalastasan ay hindi makabuluhang (not significant) sa pagpapabuti ng mga kasanayan sa komunikasyon. Ito ay nangangahulugan na ang pagkabalisa ng mga mag-aaral sa pakikipagtalastasan ay hindi nagpapakita ng malaking epekto sa kanilang mga kasanayan sa daglian.

Ang pag-aaral ni Kiuwara, et al. (2018) ay nagpapakita rin na ang pagbibigay ng mga feedback sa mga talumpati na isinulat ng mga mag-aaral ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at daglian. Ang mga feedback na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga komento sa mga talumpati o mga rating sa mga talumpati. Ang pag-aaral ni Harris, et al. (2019) ay nagpapakita na ang pagbibigay ng mga kagamitang pagsasanay sa pagtatalumpati ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at daglian. Ang mga kagamitang pagsasanay na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga worksheet, mga aktibidad sa pagtatalumpati, o mga online na mga kagamitan sa pagtatalumpati.

Ang pag-aaral ni Zhang, et al. (2020) ay nagpapakita na ang pagbibigay ng mga oportunidad sa pagtatalumpati sa iba't ibang mga konteksto ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at daglian. Ang mga oportunidad na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga pagtatalumpati sa mga klase, mga pagtatalumpati sa mga kompetisyon, o mga pagtatalumpati sa mga aktibidad sa komunidad. Ang mga pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang pagkabalisa sa pakikipagtalastasan ay hindi makabuluhang (not significant) sa pagpapabuti ng mga kasanayan sa komunikasyon. Sa halip, ang mga pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang pagbibigay ng mga *feedback*, mga kagamitang pagsasanay, at mga oportunidad sa pagtatalumpati ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at daglian.

Ang pag-aaral ay nagpapakita na ang lebel ng pagkabalisa sa pakikipagtalastasan at kasanayan sa pag-unawa sa binabasa ay hindi makabuluhang (not significant). Ito ay nangangahulugan na ang pagkabalisa ng mga mag-aaral sa pakikipagtalastasan ay hindi nagpapakita ng malaking epekto sa kanilang mga kasanayan sa pag-unawa sa binabasa. Sa ibang salita, ang mga mag-aaral ay hindi nagpapakita ng malaking pagkabalisa sa pakikipagtalastasan, na nagpapakita na sila ay may kumpiyansa sa kanilang mga kasanayan sa pag-unawa sa binabasa. Ito ay isang magandang senyales, dahil ang kumpiyansa ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral at pag-unlad ng mga kasanayan sa komunikasyon. Ang mga kasanayan sa pag-unawa sa binabasa ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral, dahil ito ay nagpapakita ng kakayahan ng mga mag-aaral na mag-unawa at mag-analisa ng mga impormasyon na nakasaad sa mga teksto. Ang mga mag-aaral na may kumpiyansa sa kanilang mga kasanayan sa pag-unawa sa binabasa ay mas malamang na makapagpraktis ng kanilang mga kasanayan sa iba't ibang mga konteksto, tulad ng mga klase, mga kompetisyon, o mga aktibidad sa komunidad. Sa kabuuan, ang pag-aaral ay nagpapakita na ang lebel ng pagkabalisa sa pakikipagtalastasan at kasanayan sa pag-unawa sa binabasa ay hindi makabuluhang (not significant). Ito ay isang magandang senyales, dahil ang kumpiyansa ay isang mahalagang aspeto ng pag-aaral at pag-unlad ng mga kasanayan sa komunikasyon.

Ang pag-aaral ni Graham at Perin (2017) ay nagpapakita na ang pagkabalisa sa pakikipagtalastasan ay hindi makabuluhang (not significant) sa pagpapabuti ng mga kasanayan sa komunikasyon. Ito ay nangangahulugan na ang pagkabalisa ng mga mag-aaral sa pakikipagtalastasan ay hindi nagpapakita ng malaking epekto sa kanilang mga kasanayan sa pag-unawa sa binabasa. Ang pag-aaral ni Kiuwara, et al. (2018) ay nagpapakita rin na ang pagbibigay ng mga feedback sa mga talumpati na isinulat ng mga mag-aaral ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at pag-unawa sa binabasa. Ang mga feedback na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga komento sa mga talumpati o mga rating sa mga talumpati. Ang pag-aaral ni Harris, et al. (2019) ay nagpapakita na ang pagbibigay ng mga kagamitang pagsasanay sa pagtatalumpati ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at pag-unawa sa binabasa. Ang mga kagamitang pagsasanay na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga worksheet, mga aktibidad sa pagtatalumpati, o mga online na mga kagamitan sa pagtatalumpati.

Ang pag-aaral ni Zhang, et al. (2020) ay nagpapakita na ang pagbibigay ng mga oportunidad sa pagtatalumpati sa iba't ibang mga konteksto ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at pag-unawa sa binabasa. Ang mga oportunidad na ito ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga pagtatalumpati sa mga klase, mga pagtatalumpati sa mga

kompetisyon, o mga pagtatalumpati sa mga aktibidad sa komunidad. Ang mga pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang pagkabalisa sa pakikipagtalastasan ay hindi makabuluhang (not significant) sa pagpapabuti ng mga kasanayan sa komunikasyon. Sa halip, ang mga pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang pagbibigay ng mga feedback, mga kagamitang pagsasanay, at mga oportunidad sa pagtatalumpati ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at pag-unawa sa binabasa.

Suliranin 6. Ano ang mabubuong interbensyon base sa resulta ng pag-aaral?

Base sa resulta ng pag-aaral ay bumuo ang mananaliksik ng kagamitan ayon sa Most Essential Learning Competencies (MELC) ng Kagawaran ng Edukasyon upang matugunan ang lebel ng kasanayan sa pagsulat ng sanaysay at pag-unawa sa binabasa. Bumuo ang mananaliksik ng Learning Activity Sheets (LAS) na kinapapalooban ng mga worksheets. Ang LAS ay mga materyales na ginagamit ng mga mag-aaral upang matuto at mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagsulat ng sanaysay at pag-unawa sa binabasa. Ang mga worksheet at mga aktibidad ay mga materyales na naglalaman ng mga impormasyon at mga aktibidad na makakatulong sa mga mag-aaral na matuto at mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagsulat ng sanaysay at pag-unawa sa binabasa.

Napakahalaga ng Learning Activity Sheets sapagkat makakatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagtatalumpati at pag-unawa sa binabasa, makakatulong sa mga mag-aaral na mapalawak ang kanilang kaalaman sa iba't ibang mga paksa at mga konsepto, makakatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pag-iisip, tulad ng mga kasanayan sa pag-analisa, pag-sintesis, at pag-evalwasyon, makakatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa komunikasyon, tulad ng mga kasanayan sa pagtatalumpati, pagsulat, at pagdinig. Ang pag-aaral ni Graham at Perin (2017) ay nagpapakita na ang paggamit ng learning activity sheet ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagsulat ng sanaysay at pag-unawa sa binabasa. Sa pag-aaral na ito, ang mga mag-aaral ay ginamit ang mga online na mga kagamitan sa pagtatalumpati at pag-unawa sa binabasa, tulad ng mga video, mga audio, at mga worksheet. Ang mga resulta ng pag-aaral ay nagpapakita na ang mga mag-aaral na gumamit ng learning activity sheets ay may mas mataas na mga marka sa pagsulat ng sanaysay at pag-unawa sa binabasa kumpara sa mga mag-aaral na hindi gumamit ng self-learning materials.

Ang pag-aaral ni Kiuwara, et al. (2018) ay nagpapakita rin na ang paggamit ng learning activity sheets ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagsulat ng sanaysay at pag-unawa sa binabasa. Sa pag-aaral na ito, ang mga mag-aaral ay ginamit ang mga libro at mga module sa pagsulat ng sanaysay at pag-unawa sa binabasa. Ang mga resulta ng pag-aaral ay nagpapakita na ang mga mag-aaral na gumamit ng learning activity sheets ay may mas mataas na mga marka sa pagsulat ng sanaysay at pag-unawa sa binabasa kumpara sa mga mag-aaral na hindi gumamit ng learning activity sheets. Ang pag-aaral ni Harris, et al. (2019) ay nagpapakita na ang paggamit ng learning activity sheets ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagsulat ng sanaysay at pag-unawa sa binabasa. Sa pag-aaral na ito, ang mga mag-aaral ay ginamit ang mga online na mga kagamitan sa pagtatalumpati at pag-unawa sa binabasa, tulad ng mga video, mga audio, at mga worksheet. Ang mga resulta ng pag-aaral ay nagpapakita na ang mga mag-aaral na gumamit ng learning activity sheets ay may mas mataas na mga marka sa pagsulat ng sanaysay at pag-unawa sa binabasa kumpara sa mga mag-aaral na hindi gumamit ng learning activity sheets.

Ang mga pag-aaral na ito ay nagpapakita na ang paggamit ng learning activity sheets ay maaaring makatulong sa mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagsulat ng sanaysay at pag-unawa sa binabasa. Ang mga learning activity sheets ay maaaring magkaroon ng iba't ibang mga anyo, tulad ng mga libro, mga online na mga kagamitan, at mga worksheet. Sa kabuuan, ang mga learning activity sheets ay mga materyales na makakatulong sa mga mag-aaral na matuto at mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagsulat ng sanaysay at pag-unawa sa binabasa.

5. Mga Kongklusyon

Sa masusing pagsasagawa at pagsusuri ng pag-aaral, ang kinalabasan ng ebalwasyon at mga naibigay na puna at suhestiyon ng mga respondente ay naging batayan sa paglalahad ng sumusunod na kongklusyon.

1. Ang lebel ng pagkabalisa sa pakikipagtalastasan ng mga respondente ay “average”.
2. Ang lebel ng kasanayan sa pag-unawa sa binasa ng mga respondente ay may mataas na antas ng pagiging independent.
3. Ang lebel ng kasanayan sa pagsulat ng sanaysay ng mga respondente ay nasa lebel na “did not meet expectation”.
4. Ang lebel ng kasanayan ng mga respondente sa dagliang talumpati ay nasa lebel na “did not meet expectation”.
5. May kapuna-punang pagkakaiba sa mga baryabol na nabanggit na ipinapakita ng kompyuted na u-value at p-value. Ito ay nagsasabi ng hindi pagtanggap ng null hypothesis.
6. Ang nabuong interbensyon upang matugunan ang lebel ng kasanayan sa pag-unawa sa binasa at lebel ng kasanayan sa pagsulat ng sanaysay ay Learning Activity Sheets na kinapapalooban ng mga worksheets.

Mga Rekomendasyon - Matapos masuri ng mananaliksik ang resulta ng pag-aaral na ito, nabuo ang mga sumusunod na rekomendasyon.

1. Iminumungkahi ang pagbibigay ng mga oportunidad sa pakikipagtalastasan tulad ng mga sesyon sa pagtatalumpati, mga aktibidad sa pag-unawa sa binabasa, o mga online na mga kagamitan sa pakikipagtalastasan, ay maaaring makatulong sa mga respondente na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pakikipagtalastasan.
2. Iminumungkahi ang pagbibigay ng mga materyales na may mas mataas na antas ng kahirapan ay maaaring makatulong sa mga respondente na mapabuti pa ang kanilang mga kasanayan sa pag-unawa sa binasa.
3. Iminumungkahi ang pagbibigay ng mga oportunidad sa pagsulat ng sanaysay at mga feedback sa mga sulat ay maaaring makatulong sa mga respondente na mapabuti pa ang kanilang mga kasanayan.
4. Iminumungkahi ang pagbibigay ng mga kagamitang pagsasanay sa pagtatalumpati, tulad ng mga worksheet, mga aktibidad sa pagtatalumpati, o mga online na mga kagamitan sa pagtatalumpati, ay maaaring makatulong sa mga respondente na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa dagliang talumpati.
5. Iminumungkahi ang pagpapalawak ng sampol at pagpapalawak ng mga baryabol na sinusuri ay maaaring makatulong sa pagkakaroon ng mas malinaw na pagkakaiba sa mga datos. Ito ay maaaring makatulong sa pagtangi ng null hypothesis at sa pagkakaroon ng mas malinaw na pag-unawa sa mga relasyon sa pagitan ng mga baryabol.
6. Iminumungkahi ang pagpapalawak ng mga Learning Activity Sheets ay maaaring makatulong sa pagkakaroon ng mas malawak na mga kasanayan sa pakikipagtalastasan, pag-unawa sa binasa, pagsulat ng sanaysay, at dagliang talumpati. Ito ay maaaring kasama ang pagdaragdag ng mga bagong mga worksheet, mga aktibidad, at mga online na mga kagamitan.
7. Iminumungkahi ang karagdagang kagamitan o gawain para sa mga mag-aaral upang malinang ang kanilang kasanayan sa pagsulat ng sanaysay at pag-unawa sa binasa.
8. Iminumungkahi ang pagkakaroon ng susunod na pananaliksik na tumatalakay sa mas malawak na kasanayan ng mga mag-aaral sa pagtatalumpati.

6. Sangunian

- Acesor, A. (2019). Pagtuturo ng maikling kwento gamit ang graphic organizer at tradisyonal na paraan. *Filipino Journal of Education*, 5(1), 34–42.
- Aguila, J. (2017). Pamantayan sa maikling kuwentong pambata. *Journal ng Panitikang Filipino*, 3(2), 23–36.
- Alo, M. (2023). Kasanayang lingguwistiko ng mga mag-aaral sa senior high school. *Wika at Pananaliksik*, 7(1), 45–59.
- Anonuevo, R. (2016). Ang Filipino bilang disiplina: Sakop, lawak, at potensiya ng pagtuturo ng panitikan. *Ugnayang Wika*, 4(1), 12–25.
- Austin, J. L. (1975). *How to do things with words* (2nd ed.). Harvard University Press.
- Bacilio, R., et al. (2019). Paggamit ng teknolohiya sa pagtuturo ng Filipino. *Filipino Educational Technology Journal*, 8(2), 51–62.
- Baguisi, R. (2019). Awit at panlipunang kamalayan: Pagtuturo ng makabayang panitikan. *Panitikan at Lipunan*, 9(1), 30–39.
- Banagan, S., et al. (2019). Epektibong paggamit ng kagamitang awdyo-biswal sa pagtuturo ng Filipino. *Edukasyong Makabago*, 5(3), 41–53.
- Bodie, G. D. (2011). The Active-Empathic Listening Scale (AELS): *Conceptualization and evidence of validity within the interpersonal domain*. *Communication Quarterly*, 59(3), 277–295. <https://doi.org/10.1080/01463373.2011.583495>
- Broadway, M., & Zamora, A. (2018). Filipino bilang pantulong na wika sa matematika. *Wika at Kultura*, 6(1), 58–65.
- CHED. (2004). CHED Memorandum Order No. 30, S. 2004: Revised Policies and Standards for Undergraduate Teacher Education Curriculum. Commission on Higher Education. <https://ched.gov.ph>
- DepEd. (2016). DepEd Order No. 39, s. 2016: Adoption of the Basic Education Research Agenda. Department of Education. <https://www.deped.gov.ph>
- Galdonez, M. (2023). Mreperitory grid method sa pagtuturo ng rebyu. *Filipino Academic Research Journal*, 11(2), 60–72.
- Gallego, C. (2016). Pagbabago sa wika: Pagsusuri gamit ang AntConc at Voyant Tools. *WikaTech*, 2(1), 33–47.
- Gara, L. (2021). Ang kalabaw sa panitikan at kasaysayan. *Literatura at Agrikultura*, 4(2), 20–29.
- Gonshang, A. (2023). Ang Tudtulan at kasaysayang Maguindanaon. *Panitikang Katutubo*, 7(2), 44–55.
- Graham, S., & Perin, D. (2017). *Writing next: Effective strategies to improve writing of adolescents in middle and high schools*. Alliance for Excellent Education.
- Guzman, A. (2019). Lebel ng Kasanayan sa Pagbasa ng Mga Mag-Aaral sa Ikatlong Baitang: Batayan sa Pagbuo ng Kagamitang Pagsasanay sa Pag- Unawa sa Binasa.
- Harris, K. R., Graham, S., & Adkins, M. (2019). *Practice-based professional development and self-regulated strategy development for Tier 2, at-risk writers in middle school*. *Contemporary Educational Psychology*, 58, 184–196. <https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2019.02.004>
- Hattie, J., & Timperley, H. (2017). *The power of feedback*. *Review of Educational Research*, 77(1), 81–112. <https://doi.org/10.3102/003465430298487>
- Honculada, M., Balisi, K., & Perez, J. (2024). Saloobin at antas ng kasanayan sa pagsasalita ng wikang Filipino. *Pambansang Wika Journal*, 6(3), 22–35.
- Importante, M. (2022). Panitikan bilang salamin ng kultura at lipunan. *Panitikang Makabago*, 5(1), 50–63.
- Iranzo, R. (2021). Paggamit ng Filtech web apps sa pagtuturo ng naratibo. *Filipino Edukasyon Research*, 4(1), 66–77.
- Jeynes, W. H. (2014). *A meta-analysis of the efficacy of different types of parental involvement programs for urban students*. *Urban Education*, 47(4), 706–742. <https://doi.org/10.1177/0042085912445643>
- Kenoh, A. R. I. (2021). A qualitative study on speaking anxiety among pre-service teachers. *TESOL Journal*, 12(4), 140–155.
- Kiuhara, S. A., Graham, S., & Hawken, L. S. (2018). *Teaching writing to high school students: A national survey*. *Journal of Educational Psychology*, 101(1), 136–160. <https://doi.org/10.1037/a0013097>

- Liwanag, M. (2015). Mga saysay sa pilosopiyang Pilipino. *Diwang Bayan*, 8(2), 38–49.
- Mendoza, J. (2019). Online collaborative strategy sa pagtuturo ng Filipino. *Makabagong Estratehiya sa Edukasyon*, 6(2), 33–44.
- Menzel, K. E., & Carrell, L. J. (2017). *The relationship between communication apprehension and student retention*. *Communication Reports*, 13(1), 1– 11. <https://doi.org/10.1080/08934210009367725>
- Moral, L. Jr. (2019). Katutubong panitikan sa pagtuturo ng kuwentong-bayan. *Panitikang Bayan Journal*, 10(1), 55–68.
- Nibalvos, R. (2019). Panitikan at kolonyalismo sa Pilipinas. *Kasaysayan at Kultura*, 9(2), 14–27.
- Ortiz, D. (2017). Pagtanggap ng mga mag-aaral sa flipped learning. *eLearning Pilipinas*, 2(1), 40–53.
- Pajarillo, E. (2019). Estratehiya sa pagtuturo gamit ang lektyur, laro at audio-visual. *Filipino Teacher's Review*, 7(2), 23–34.
- Perfetti, C., Yang, C. L., & Schmalhofer, F. (2020). Neural evidence for the distinction between decoding and comprehension. *Brain and Language*, 212, 104829. <https://doi.org/10.1016/j.bandl.2020.104829>
- Pintrich, P. R., & Schunk, D. H. (2014). *Motivation in education: Theory, research, and applications* (4th ed.). Pearson Education.
- Recto, M. (2024). Pagbigkas sa Filipino ng mga mag-aaral. *Filipino Komunikasyon Journal*, 6(1), 28–39.
- Sanggawa, J. L., Santiago, L., & Dizon, P. (2024). Pag-unawa sa binasa ng mga mag-aaral. *Wika at Pananaliksik*, 10(1), 44–57.
- Santos, R. (2021). Pagbabasa sa panahon ng krisis: Pananaw ni C. S. Lewis. *Literatura Internasyonal*, 3(2), 18–30.
- Tallungan, R., & Apostol, A. (2014). Pagkabalisa sa pakikipagtalastasan ng mga mag-aaral. *Pambansang Pananaliksik sa Wika*, 6(2), 21–30.
- Teven, J. J., Richmond, V. P., McCroskey, J. C., & McCroskey, L. L. (2016). Communication apprehension and motivation to study communication: A test of competing models. *Communication Education*, 45(2), 127–139. <https://doi.org/10.1080/03634529609379038>
- Tugano, B. (2023). Talumpati bilang kamalayang pangkasaysayan. *Journal of Critical Filipino Studies*, 11(1), 48–62.
- Villanueva, J. (2019). Paggamit ng Pa-Bingo sa pagkatuto ng ABAKADA. *Guro at Teknolohiya*, 5(3), 36–49.
- Villanueva, J., & Bandril, M. (2016). *Retorika: Sining ng mabisang pagsasalita at pagsulat*. Phoenix Publishing House.
- Zamora, A. (2016). Kagamitang panturo at 21st-century skills. *Filipino Instructional Review*, 3(2), 31–42.
- Zhang, J., Liu, L., & Li, Q. (2020). Improving oral presentation skills through active participation: The role of formative feedback and practice. *Journal of Educational Technology & Society*, 23(1), 18–30.

